

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan (SOU 2021:33)

IFAU:s synpunkter anges nedan:

- IFAU bifaller utredningens förslag om att göra grundskolan tioårig genom att ersätta nuvarande förskoleklass med en ny årskurs 1 (avsnitt 5.1 s. 269).

Vi vill dock uppmärksamma den onödiga begreppsförvirring som uppstår när alla årskursbeteckningar (årskurs 1-9) förskjuts ett år (årskurs 2-10). Ett alternativ vore att istället låta den inledande årskursen benämnas årskurs 0, och behålla nuvarande beteckningar för efterföljande årskurser (årskurs 1-9).

- IFAU är positivt till ökad undervisningstid i nya årskurs 1 med tonvikt mot ämnena svenska och matematik (avsnitt 5.2.3 s. 281).
- IFAU stödjer förslaget om en fortbildningsinsats riktad mot förskollärare avseende ämneskunskaper och ämnesdidaktik (avsnitt 6.3.1 s. 376).
- IFAU delar utredningens bedömning att undervisningen i nya årskurs 1 fortsatt ska präglas av en variation av arbetssätt och arbetsformer, där lek och rörelse utgör en naturlig integrerad del av skoldagen, samtidigt som elevernas tidiga läs, skriv- och matematikinläring ges mer utrymme (avsnitt 5.2.4 s. 285).
- IFAU välkomnar ambitionen att utvärdera effekterna av införandet av en tioårig grundskola på elevernas inläring (avsnitt 7).

Vi vill dock betona att en nationell sammanhållen implementering, liksom bristen på registerdata över elevers kunskapsutveckling under de tidiga skolåren, gör det mycket svårt att fastställa trovärdiga orsakssamband av reformen. Det skulle dock vara möjligt, och av stort värde, att använda införandet av nya årskurs 1 för att undersöka hur undervisningens utformning påverkar barns tidiga inläring. Det kan göras genom att studera skillnader i

Datum

2021-09-30

resultatutveckling, före respektive efter reformen, för skolor med olika utformning av förskoleklassen. En sådan utvärdering förutsätter:

1. Nationell insamling av information om undervisningens utformning i förskoleklassen vid olika skolenheter. Uppgifterna måste samlas in före införandet av nya årskurs 1.
2. Nationell insamling av standardiserade bedömningar av elevernas läs- och skrivförmåga samt matematiska förståelse. Uppgifterna måste samlas in både i den nuvarande förskoleklassen (före reformen) och i den nya årskurs 1 (efter reformen). Elevernas färdigheter bör mätas i slutet av vårterminen, men det vore värdefullt med motsvarande bedömningar även i början av höstterminen (när eleverna börjar skolan). En möjlighet är att använda de obligatoriska bedömningsstöden som utgångspunkt för denna insamling.

I detta ärende har generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson beslutat. Björn Öckert har varit föredragande.

Maria Hemström Hemmingsson

Björn Öckert